

CAPITOLUL 5

ANALIZA DIAGNOSTIC

Capitolul 5

Analiza diagnostic

1. Populație

Componenta demografică a unui spațiu este, prin structura și dinamica sa, un element cu mare putere de diagnoză asupra complexului socio-teritorial considerat, pentru că reflectă starea și evoluția unui întreg set de factori interni și externi, obiectivi și subiectivi, față de care populația este sensibilă și reactivă.

Prin *mărimea sa demografică* și funcțiile îndeplinite, orașul Jimbolia constituie un centru de echilibru local în rețeaua de localități timișene, având o arie de polarizare care include circa 10 comune din partea de vest a județului Timiș. Rezultatele recensămintelor populației realizate în ultimele două secole pun în evidență creșterea treptată a numărului de locuitori, de la refondarea localității, în anul 1766, până la începutul secolului 20. Ulterior, evoluția populației a fost sinuoasă, cu perioade de creștere alternând cu perioade de stagnare sau chiar de regres, în funcție de evenimentele politice care au afectat această parte a Europei, de evoluția performanțelor economice ale localității și de bilanțul diverselor tipuri de fluxuri migratorii.

Orașul a atins numărul cel mai mare de locuitori din istoria sa în anul 1981 (peste 15 mii locuitori), pentru ca după 1990 să intre într-un relativ declin demografic, ale cărui cauze sunt atât demografice (generalizarea planificării familiale, legalizarea întreruperilor de sarcină, reducerea fertilității feminine etc.), cât și economice și sociale (scăderea performanțelor economiei locale după 1990, pentru mai bine de un deceniu, migrația externă a forței de muncă, modificarea stilului de viață etc.).

Ca urmare, în ceea ce privește *evoluția numerică recentă*, ultimele trei recensăminte atestă continua reducere a populației orașului Jimbolia, de la 14.682 locuitori în 1977, la 11.830 în 1992 și la 10.808 în anul 2011. Datele oferite de Direcția regională de statistică Timiș, care iau în calcul numărul populației cu domiciliul stabil în oraș, sunt mai puțin alarmante, în sensul că atestă o creștere numerică a populației până în anul 2011 (13.889 locuitori), după care o ușoară glisare din an în an, până la 13.663 locuitori la 1 ianuarie 2015. Coroborate cu alți indicatori demografici și social-economici, aceste evoluții atestă instalarea de durată a unei tendințe ușor regresive a populației Jimboliei, care poate avea efecte pe termen lung și asupra performanțelor sale economice, respectiv asupra rolului polarizator al orașului în cadrul rețelei de așezări din orizontul local.

Natalitatea este în scădere drastică, de la 10,1‰ în anul 2010, la 6,0‰ în anul 2014, *mortalitatea* s-a redus de asemenea, dar într-un ritm mai moderat, de la 10,4‰, la 9,4‰ în același interval de timp, ceea ce a condus la un *spor natural* negativ din ce în ce mai accentuat (de la -0,3‰ în 2010, la -3,4‰ în 2014). În aceste condiții, doar *mobilitatea teritorială a populației* mai poate redresa bilanțul demografic general al orașului. Din acest punct de vedere, deși Jimbolia continuă să rămână atractivă din punct de vedere *rezidențial* (+271 rezidenți în perioada 2010-2014), are dificultăți în a-și stabiliza *domiciliar* locuitorii (-56 domiciliati în intervalul 2010-2014), fapt reflectat și în bilanțul negativ al *migrației internaționale* (cu o pierdere de 97 de locuitori în perioada amintită).

Toate aceste procese demografice au făcut ca presiunea umană asupra teritoriului Jimboliei să scadă în ultimele decenii, *densitatea populației* reducându-se de la 139 loc/km² în anul 1981, la 125,9 loc/km² în

anul 2015. Totuși, orașul Jimbolia este avantajat de poziționarea sa într-un areal de densitate demografică medie relativ ridicată pentru această parte a țării, continuat spre vest și peste graniță, în Serbia, formând astfel un ansamblu spațial în care factorul uman este omniprezent și asigură premisele punerii în valoare a potențialului productiv al teritoriului.

Structura pe sexe și grupe de vârstă pune în evidență o ușoară feminizare a populației orașului, indicele de masculinitate având valori subunitare (0,95), datorită numărului mai mic de bărbați (95) la 100 de femei, situație înscrisă în normalitatea acestei părți a Europei. Mai importante sunt, însă, mutațiile din sfera *grupelor de vârstă*, în cadrul cărora a avut loc reducerea ponderii tinerilor, cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani, de la 16,5% în 2010, la 15% în anul 2015. O puternică scădere a înregistrat grupa de vârstă de 0-4 ani, consecință a crizei economice prelungite, declanșate în anul 2009, cu impact și asupra comportamentului demografic al populației. O serie de consecințe se vor resimți în anii viitori, în sistemul școlar, iar mai târziu, pe piața muncii.

Acestor mutații, li se asociază *schimbarea* profundă în ultimul secol a *profilului etnocultural al Jimboliei*, cu trecerea de la predominarea elementului etnic german (70,3% în anul 1930) și a confesiunii romano-catolice (90,5% în același an), la un fond etnic preponderent românesc (72,7% în anul 2011) și la confesiunea creștin-ortodoxă (62,6% în același an). Acesta este un proces care s-a desfășurat în timp istoric, a caracterizat mai toate statele din această parte a Europei după destrămarea imperiilor europene la începutul secolului 20 și a marcat tendința de omogenizare etnoculturală a populației, pe matricea de valori a națiunii dominante în fiecare din noile state naționale formate.

Integrarea europeană și liberalizarea circulației transfrontaliere a populației (după 1990, dar mai ales după 2007 pentru România) tind să conducă spre o nouă etapă de *diversificare etnoculturală*, care pentru orașul Jimbolia nu este sesizabilă deocamdată, decât în sfera raportării populației la religie. Ponderea jimbolienilor fără religie, ateii sau care nu și-au declarat apartenența religioasă, a crescut de la 0,35% în anul 2002, la 7,58% în anul 2011, pe fondul reducerii statistice a diversității religioase în oraș. Ponderea confesiunilor, altele decât cea creștin ortodoxă, a scăzut, în același interval intercensitar, de la 35,16%, la 29,85%, într-un ritm mai rapid decât reducerea constatată la ortodocși (de la 64,55, la 62,6%). Pe de altă parte, aceste mutații pot fi doar statistice, fără corespondent real în societate, ca urmare a faptului că, în perioada premergătoare ultimului recensământ, în mass media și pe rețelele de socializare au circulat numeroase opinii private care încurajau nedeclararea apartenenței etnice și religioase, fapt ce a putut avea un anumit impact asupra respondenților, în timpul interviurilor realizate de recenzori.

Fondul demografic al orașului Jimbolia se află, astfel, într-o permanentă evoluție, sub influențe externe și metamorfoze interne, care pot avea consecințe importante și asupra forței de muncă și a dezvoltării social-economice a orașului. Din punct de vedere istoric, structura *populației active* și a celei ocupate a înregistrat mutații specifice modernizării social-economice a oricărui oraș european din perioada contemporană. S-a redus ponderea populației active în sectorul primar, de la 61,5% în 1938, la 14% în anul 2002, pe măsură ce s-au dezvoltat ramurile neagricole ale economiei locale și s-a impus stilul de viață urban. În același timp, în perioada socialistă s-a pus accent pe dezvoltarea industriei, care în 1971 concentra 75% din populația activă, creându-se un adevărat cult pentru acest sector de activitate, considerat atunci fundamental pentru emanciparea populației și creșterea calității vieții. Cu atât mai acut a fost resimțită dezindustrializarea după 1990 (în anul 2002 industriei încă îi mai reveneau 48% din activii orașului), sectorul serviciilor neputând deocamdată să suplinească în totalitatea pierderile din

industrie. Deși ponderea activilor din servicii au crescut de la 10% în 1971, la 38% în 2002, acest sector rămâne insuficient dezvoltat, în condițiile în care, în societățile avansate, serviciile grupează marea majoritate a populației active.

În ceea ce privește *populația ocupată*, aceasta însuma 4.169 de persoane la recensământul din 2011, reprezentând 61% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani. Este un nivel aflat mult sub ținta de 75% stabilită în strategia Europa 2020 și sub obiectivul fixat de România (70%) pentru același orizont de timp (anul 2020). În plus, dezechilibrul constat în repartitia pe sexe a populației ocupate în cadrul grupei de vârstă 20-64 ani, cu 69,8% la bărbați și 52,5% la femei, reclamă politici locale coerente pentru stimularea angajabilității generale, dar mai ales în rândul femeilor.

Din punct de vedere demografic, deci, orașul Jimbolia este caracterizat de un *echilibru dinamic evident*, care, fără a fi un factor de creștere decisiv în competiția cu alte centre urbane din această parte a țării, se poate constitui într-un ferment animat de diversitate, potențial de înnoire și creativitate, capabil de a atrage fluxuri umane, de a le fixa și integra, stimulând astfel procesul investițional, creșterea forței de muncă, dezvoltarea social-economică și afirmarea culturală locală.

2. Forța de muncă

Volumul și calitatea resurselor de muncă reprezintă un atuu incontestabil al dezvoltării viitoare a orașului Jimbolia și consolidării poziției sale de centru polarizator important pentru partea de vest a județului Timiș.

La nivelul anului 2014, rata de activitate (definită ca raport procentual între populația în vârstă de 20-64 ani și populația totală) era de 67%, pondere superioară celei naționale (62,6%), însă sub valoarea celei înregistrate la nivel județean (73%), orașul Jimbolia fiind, astfel, un rezervor important de forță de muncă.

Profilul funcțional orientat în special spre industrie evidențiază ponderea ridicată a resurselor de muncă și deci a locurilor de muncă în industrie (72,1%), urmată de servicii (23,4%), agricultură (2,6%) și construcții (1,9%).

În perioada 2010-2014, numărul salariaților la nivelul orașului Jimbolia a crescut cu 4,8 %, principalele sectoare care au avut o contribuție semnificativă la această creștere fiind industria (de la 2388 salariați în anul 2010 la 2467 salariați în 2014) și serviciile (de la 681 la 799 salariați în aceeași perioadă), creșterile fiind de 3,3 % în sectorul industriei, respectiv 17,3% în sectorul serviciilor. Dependența ocupațională față de industrie ar putea reprezenta o problemă de vulnerabilitate, în contextul în care investitorii străini, care sunt principalii angajatori la nivelul orașului, ar migra către locații externe cu costuri de producție mai reduse.

Numărul mic de locuri de muncă din agricultură (90 angajați în anul 2014) în pofida unui potențial agricol ridicat evidențiază drept oportună dezvoltarea unor servicii pentru susținerea agriculturii.

Datorită prezenței unor investitori străini în industrie, mari angajatori de forță de muncă la nivel local, orașul Jimbolia a cunoscut, în ultimii ani, o evoluție favorabilă a ratei șomajului. În anul 2015, rata șomajului era de 0,52%, cu peste 1% mai mică decât în anul 2010 (1,66%).

Ponderea relativ scăzută a șomajului se poate datora și existenței unei grupe de populație neînregistrată ca fiind în căutarea unui loc de muncă. Această grupă de populație poate constitui o rezervă importantă de forță de muncă pentru orașul Jimbolia.

3. Economie

Orașul Jimbolia este un centru economic polarizator important pentru partea de vest a județului Timiș, cu o economie care a înregistrat creșteri semnificative începând cu anul 2000, ca urmare a capacității autorităților locale de a atrage investitori străini notabili în sectorul industrial. Aceștia au relansat economia orașului, care intrase într-un declin sever, ca urmare a închiderii, rând pe rând, în primii ani după 1990, a întreprinderilor cu tradiție din oraș.

În anul 2014, volumul *cifrei de afaceri* la nivelul orașului Jimbolia era de 879.688.834 lei, cu 40% mai mare ca în anul 2010 (582.477.671 lei), reprezentând aproximativ 2,0% din cifra de afaceri a județului Timiș.

Analiza ponderii sectoarelor economiei în realizarea cifrei de afaceri în același an, pe baza datelor oferite de Direcția Județeană de Statistică Timiș, evidențiază rolul major al sectorului industrial în economia locală, ponderea cifrei de afaceri din acest sector fiind de 82,0%, urmat de sectorul serviciilor (12,2%), sectorul agricol (5,1%) și sectorul construcțiilor (0,7%).

Cu o creștere semnificativă a cifrei de afaceri în valoare absolută, de la 0,4 mld. lei în anul 2010 la 0,7 mld. lei în anul 2014, *sectorul industrial* reprezintă cel mai dinamic sector de activitate al orașului Jimbolia. Importanța deosebită pe care o are acest sector se datorează, în cea mai mare parte, prezenței unor importanți investitori străini (Germania, SUA, Elveția), în ramuri industriale noi, moderne și dinamice, cum sunt industria electronică și electrotehnică (S.C.Sumida România, S.C. Kabelsysteme–Hatzfeld SRL, SC Wittronic SRL) și industria auto și mecanică (S.C. Johnson Controls SRL, S.C. Faulhaber Motors Romania SRL, SC Richard Halm SRL).

Activitățile industriale cu tradiție (industria textilă, industria încălțăminteii, industria alimentară) se păstrează încă la nivelul orașului, însă și-au redus din importanță în ultimii ani, ca urmare a intrării într-un proces de declin sau a închiderii acestora.

În ceea ce privește *organizarea teritorială a industriei*, se constată o concentrare a activităților industriale în parte de nord a orașului și în partea de est a acestuia, fără să existe o zonă industrială clar delimitată prin PUG.

Sectorul serviciilor este mai puțin dezvoltat, comparativ cu ponderea ridicată pe care ar trebui să o aibă în economia unui oraș, contribuind cu doar 12,2% (107.067.880 lei) la cifra totală de afaceri. În cadrul acestui sector, comerțul are în continuare cea mai ridicată contribuție la realizarea cifrei de afaceri (84%), însă o dezvoltare semnificativă este evidentă și în rândul altor tipuri de servicii, cum ar fi: servicii de transport, servicii de turism, servicii de alimentație publică, servicii financiar-bancare, servicii profesionale (activități juridice, de contabilitate și de consultanță în management, tranzacții imobiliare, activități de servicii privind forța de muncă etc).

De asemenea, serviciile prestate către populație au cunoscut o creștere în importanță în ultimii ani, mai ales în sectorul sănătății, al asistenței sociale, dar și în sectorul activităților recreative, culturale și sportive.

Ponderea ridicată a terenurilor agricole (89,54% din suprafața orașului) și calitatea superioară a solurilor reprezintă factori importanți în dezvoltarea agriculturii în orașul Jimbolia. În anul 2014, contribuția sectorului agricol la formarea cifrei de afaceri a fost de 5,1% (44.996.362 lei). Se remarcă prezența a numeroase societăți agricole ce au în exploatare suprafețe mari, unele de peste 1000 ha (SC. Agricola San Giorgio SRL, S.C. West Land SRL, S.C. Abelda SRL), dar și a unor producători locali competitivi, în special în sectorul legumicol. În ceea ce privește structura plantelor de cultură, se remarcă ponderea ridicată a suprafețelor cultivate cu cereale (peste 90% din suprafața cultivată), însă în ultimii ani se înregistrează o diversificare a acestora, prin orientarea și spre alte culturi (Lolium, rapiță și muștar, legume ecologice, pepeni roșii etc).

Productivitatea în agricultură se menține la valori scăzute în comparație cu potențialul ridicat al zonei, deși producțiile medii la hectar la grâu, porumb, orz sau floarea soarelui sunt peste media națională și în continuă creștere în ultimii ani.

Pomicultura și viticultura sunt slab reprezentate la nivelul orașului Jimbolia, fiind practicate doar în gospodăriile localnicilor cu mici excepții.

Alături de cultura plantelor, s-a dezvoltat puternic și **zootehnia**, care dispune de o bună bază furajeră. Aici funcționează 4 ferme de creștere a porcinelor (aproximativ 51.000 capete), 4 ferme de creștere a ovinelor (cca 1200 capete) și o fermă de păsări (40.000 capete de pui de carne/an). De asemenea, apicultura este un sector bine reprezentat la nivelul orașului Jimbolia.

În scopul rentabilizării agriculturii, este nevoie de dezvoltarea unor lanțuri complete de producție, care să implice atât colectarea produselor agricole (centre de colectare), cât și procesarea lor (mici activități industriale). De asemenea, dezvoltarea unor servicii pentru încurajarea și susținerea agriculturii, cât și creșterea nivelului de asociere a producătorilor agricoli reprezintă factori determinanți în creșterea productivității acestui sector al economiei.

Construcțiile sunt cele mai slab slab reprezentate la nivelul orașului Jimbolia, contribuția acestui sector la formarea cifrei totale de afaceri fiind de 0,7% (6,4 mil. lei). Sectorul construcțiilor este dominat de construcțiile de clădiri rezidențiale.

În concluzie, în vederea dezvoltării economice durabile a orașului Jimbolia este necesară, în primul rând, dezvoltarea sectorului terțiar, cu accent pe dezvoltarea serviciilor inteligente cu valoare adăugată ridicată și, în al doilea rând, menținerea activităților în domeniul industriei și atragerea de noi investitori.

4. Infrastructură – Transporturi

Rolul transporturilor în evoluția și dezvoltarea orașului Jimbolia și îndeosebi al căilor ferate este unul hotărâtor. Căile de comunicație ce fac legătura dintre România, Serbia și Ungaria, pe de o parte, iar pe de altă parte între nordul și estul județului Timiș, sunt suficiente pentru dezvoltarea unui sistem coerent de transport, cu numeroase debarcașe spre exterior. De altfel, intensitatea echipării cu infrastructură de transport, diversitatea acestora constituie, la fel cu varietatea și complementaritatea serviciilor oferite, elemente extrem de importante ale complexului social-economic și asigură premise favorabile pentru dezvoltarea viitoare a orașului.

În ceea ce privește *transportul rutier*, Jimbolia se află la intersecția unor importante drumuri naționale (DN 59A și DN 59C) ce asigură legături cu municipiul Timișoara și în același timp cu Europa de Sud-Est și Centrală. Un potențial deosebit îl are drumul spre vama Jimbolia, care asigură legătura directă dintre

Timișoara și Serbia și mai departe spre Balcanii de Vest, constituind o alternativă la traseul ce se direcționează spre vama Stamora Moravița în condițiile transformării acestuia într-un drum rapid (de tip expres). În ceea ce privește calitatea infrastructurii rutiere de care beneficiază în prezent, Jimbolia, aceasta a fost reabilitată în linii mari în ultimii ani, dar *lipsesc în continuare punctele de conexiune care să fluidizeze și să asigure coerență traficului auto*. Lipsa unei *centurii ocolitoare* adaugă alte dificultăți desfășurării circulației rutiere datorită tranzitului traficului greu prin centrul orașului.

În domeniul *căilor ferate*, deși, orașul Jimbolia a beneficiat multă vreme de un nod feroviar important în partea de vest a județului Timiș, cu legătură internațională spre Serbia (prin Kikinda), sincopel și lipsa de viziune, în privința dezvoltării acestui sector strategic la nivel național, au afectat profund intensitatea traficului și calitatea serviciilor oferite. Un mare câștig pentru oraș a fost *menținerea traficului de călători pe linia Timișoara – Jimbolia* (prin preluare de către CFR) după încetarea contractului cu firma Regiotrans S.R.L. Brașov. Menținerea acestei linii în funcțiune este un obiectiv important și pentru viitor, în acest fel, asigurându-se o conexiune importantă cu orașul Timișoara și implicit cu toată rețeaua de căi ferate a României. Din păcate, a fost sistat traficul spre Lovrin și spre Kikinda și din experiențele anterioare, odată liniile scoase din funcțiune cu greu mai pot deveni operabile. Dacă șansele ca traficul de călători să mai fie reluat pe linia Jimbolia – Lovrin sunt foarte mici (în condițiile în care infrastructura căii, viteza și serviciile oferite călătorilor sunt precare), șanse mai mari ar exista pentru *redeschiderea circulației pe linia Jimbolia – Kikinda*, în condițiile în care s-ar reuși resuscitarea interesului autorităților sârbe. Contextul acestei inițiative poate avea șanse mari de reușită în condițiile integrării Serbiei în Uniunea Europeană.

Deși, orașul Jimbolia nu mai beneficiază de mult timp de *transport public în comun*, ar putea fi studiată posibilitatea înființării unei linii pe traseul Calea Moșilor – Gară – Centru – Strada Csekonics, care ar asigura legătura între zonele industriale și zonele rezidențiale, pe de o parte, iar pe de altă parte între gară și centrul orașului. Dezvoltarea industriei și creșterea numărului de angajați în acest sector ar constitui premise favorabile pentru asigurarea unui număr corespunzător de utilizatori pentru transportul public jimbolian.

În privința *echipării tehnico-edilitare*, în condițiile extinderii rețelelor din ultimii ani, există încă pași importanți de făcut în ceea ce privește *extinderea rețelei de canalizare*. Foarte importantă pentru viitor va fi alimentarea tuturor clienților în condiții de calitate și siguranță, reducerea pierderilor și *creșterea eficienței energetice* în domeniul rețelelor de iluminat public, de distribuție a energiei electrice și a gazelor.

5. Spații publice. Spații verzi

Orașul Jimbolia dispune de o rețea vastă de spații publice cu personalitate, ce reflectă caracterul istoric al așezării, cu o amprentă deosebită dată de colonizările germane de la mijlocul secolului al XVIII-lea. Caracterul urban al acestor spații, evident în zonele centrale, se estompează spre periferie căpătând caracter rural. Cu toată amprenta lor istorică, spațiile publice ale Jimboliei au nevoie de un proiect amplu de reabilitare, în sensul de a redeveni un element fundamental al mediului urban cu rol educativ, de interes ecologic, factor de creștere a coeziunii sociale și a sentimentului de siguranță. Reabilitarea spațiilor publice jimboliene presupune, pe de o parte, un demers complex de renovare materială (refacerea carosabilului și a trotuarelor, reamenajarea spațiilor verzi, reînnoirea mobilierului urban:

bănci, coșuri de gunoi, stâlpi de iluminat, jardiniere, pergole etc.), iar pe de altă parte, o refuncționalizare, care să le atribuie noi funcții, în conformitate cu nevoile moderne ale comunității.

Îndeosebi zona centrală a Jimboliei, care furnizează „ imaginea principală ” a orașului, are toate atuurile pentru a deveni un spațiu public exemplar. Reabilitarea clădirilor istorice, refacerea pavajului, reamenajarea peisagistică a spațiilor verzi, punerea în valoare a statuii Sf. Florian – simbolul orașului, reprezintă pași importanți pentru ca zona centrală să-și recapete rolul de element determinant din punct de vedere estetic și calitatea de generator de spirit comunitar și sentimente de mândrie locală. Însăși denumirea arterei principale a orașului este, pe de o parte, subevaluată (strada Republicii), deși are toate atributele pentru a fi denumită ”bulevard”, iar pe de altă parte, anonimă și lipsită de identitate, cu toate că, în istoria recentă, orașul a fost marcat de mari personalități (de exemplu, Regele Ferdinand I, care a vizitat așezarea imediat după includerea acesteia în cadrul României, la 10 aprilie 1924).

Deși, Jimbolia dispune de o suprafață amplă de spații verzi, acestea sunt în mare parte neamenajate. Însuși, parcul central are nevoie urgentă de un proiect de renovare și reabilitare și, în plus, este necesară înființarea a cel puțin unui parc în partea de nord a orașului (în cartierul de blocuri). De asemenea, pot fi amenajate ca spații verzi sau ca zone de agrement, inclusiv, zonele libere din jurul nucleului urban (Străzile Spre Est, Spre Vest, Spre Sud). De un potențial deosebit pentru turism și agrement dispune și zona verde din jurul bălților din partea de sud-est a orașului.

6. Învățământ

Orașul Jimbolia deține unități de învățământ corespunzătoare tuturor ciclurilor de învățământ preuniversitar.

Indicatorul mediu privind numărul de elevi per cadru didactic relevă o situație favorabilă, fiind inferior mediei naționale; excepție făcând învățământul primar și gimnazial, cu depășiri ale mediei naționale. Scăderea populației școlare (în contextul declinului demografic), dar și creșterea numărului de cadre didactice au determinat această situație.

Oferta educațională este diversificată, reflectă conținutul social, tradiția și profilul social-economic al orașului: astfel, la nivelul învățământului preșcolar, primar și gimnazial, se organizează clase cu predare în limbile minorităților, clase de tip A doua șansă sau Step by step; liceul deține clase din filierele tehnologică, teoretică, vocațională și clase de lcoală profesională.

Unitățile școlare derulează activități cu caracter educativ, multiple, variate, care se adresează diferitelor cerințe și aptitudini ale elevilor. Domeniul sportiv se impune ca unui de excelență. Participarea la concursurile școlare este satisfăcătoare. Nivelul de promovabilitate la examenul de bacalaureat este inferior mediei de la nivel județean. Baza materială destinată procesului de învățământ nu este la nivelul optim, deși s-au făcut eforturi în ultimii ani în acest sens (laboratorul de informatică al liceului, atelierile școlare).

Starea fizică a clădirilor destinate învățământului este deficitară pentru 3 dintre clădirile liceului, 3 dintre clădirile școlii gimnaziale și una din clădirile grădiniței.

7. Sănătate

Infrastructura de sănătate este variată, incluzând un spital, 8 cabinete de medicină de familie, 3 cabinete de stomatologie, 4 farmacii și un centru de criză (ONG SCOP) destinat persoanelor defavorizate.

Spitalul răspunde unor patologii diversificate, asigurate de personal calificat (din care 19% cu studii superioare), deține 125 de paturi, repartizate corespunzător în raport cu indicatorii morbidității spitalizate predominant și oferă asistență medicală ambulatorie pentru numeroase specializări. există o preocupare constantă din partea managementului spitalului de a extinde oferta de servicii (în ultimii ani, portofoliul spitalului s-a completat cu recuperare, medicină fizică și balneologie).

Starea fizică a pavilioanelor spitalului s-a ameliorat grație lucrărilor derulate în ultimii ani. Cu toate acestea, pavilionul destinat bolilor cronice, precum și instalațiile de încălzire și ele electrice ale tuturor pavilioanelor sunt în stare critică.

Dotarea este modernă și satisface nevoile unui act medical la standarde înalte de calitate. Evaluarea nivelului asigurării serviciilor de sănătate prin intermediul numărului mediu de medici la 1000 de locuitori, ținând cont de rolul de centru microregional al orașului Jimbolia, relevă o situație deficitară: sunt doar 1,42 medici la 1000 de locuitori (ceea ce reprezintă jumătate din media națională și o treime din cea europeană).

8. Asistență socială

Primăria Jimbolia, aplicând cadrul legislativ din ce în ce mai complex dedicat persoanelor aflate în dificultate, asigură - prin Serviciul social acreditat - distribuirea beneficiilor sociale către persoanele îndreptățite, conform legii.

De asemenea, Primăria și Consiliul Local susțin funcționarea în bune condiții a structurilor de asistență socială pe care le-au creat: Centrul de zi pentru copii cu dizabilități „Nu mă uita” (30 de copii), respectiv Căminul pentru persoane vârstnice, în care locuiesc 70 de persoane. Clădirile acestor structuri sunt în stare foarte bună, datorită investițiilor realizate de Primăria orașului Jimbolia, respectiv unui proiect cu finanțare europeană.

Activitatea în domeniul asistenței sociale se bucură de implicarea unor actori privați: Societatea de caritate *Blythswood* Romania, Filiala Banat (care deține două centre de zi destinate copiilor de ciclu primar, respectiv gimnazial și acordă asistență la domiciliu pentru persoane vârstnice), Fundația „Sf. Francisc” (care deține un centru de asistență pentru copii din familii defavorizate), Rotary Club Jimbolia (care acordă mese calde la domiciliu persoanelor vârstnice), asociațiile „Bunavestire”, „Suflet cald”, „Inimă bună”, care oferă, ocazional, donații.

De remarcat, interesul recent pentru integrarea social-economică a persoanelor defavorizate, prin implementarea conceptului de economie socială (Asociația PROVAL).

9. Fondul de locuințe și calitatea locuirii

Fondul de locuințe este alcătuit preponderent de locuințele private (94,88%), locuințele deținute sau administrate de Primărie reprezentând doar 5,12%. Numărul locuințelor își continuă tendința de creștere (4,7% în ultimii 5 ani), prin extinderea caselor individuale de tip vilă, care au determinat

creșterea suprafeței locuibilă cu 16,2% în ultimii 5 ani. Suprafața locuibilă pe locuință este de 55,4 mp, fiind superioară mediei naționale (46,9 mp/locuință), dar inferioară celei europene (102,3 mp/locuință).

Se remarcă, însă, o relativă aglomerare a locuințelor, relevată de o suprafață medie locuibilă pe persoană de 17,58 mp, inferioară mediei naționale (20,5 mp/pers.) și celei europene (30,7 mp/pers). Situația este mai favorabilă în zona centrală (cu 19 mp/pers.) și mult mai defavorabilă în cartierele Locul Târgului (11 mp/pers), Futok (10 mp/pers).

Recordarea locuințelor la electricitate, apă este satisfăcătoare, în schimb situația racordării la rețeaua de canalizare și de alimenare cu gaz este profund deficitară. 80% din locuințe prezintă o stare fizică mediocră.

10. Patrimoniul cultural și natural. Turismul

Orașul Jimbolia deține o identitate pregnantă la nivelul spațiului construit, fiind încă prezente și vizibile elemente de patrimoniu cum sunt: clădiri valoroase - Conacul Cseckonics - Clădirea Primăriei, edificii religioase, clădirea Gării -, ansambluri de clădiri de interes arhitectural-ambiental datând din secolul al XVIII-lea, al XIX-lea și de la începutul secolului al XX-lea, monumente dintre care Statuia Sf. Florian este emblematică pentru oraș, aleile scriitorilor și compozitorilor amintesc de tradiția culturală a orașului, iar altele rememorează evenimente istorice mai îndepărtate sau mai recente.

Viața culturală este organizată de Casa de Cultură, Biblioteca Orășenească, muzeele și colecțiile din oraș.

Casa de Cultură deține o sală de spectacole de 400 de locuri unde se desfășoară frecvente reprezentații de diverse facturi, se implică în organizarea evenimentelor culturale de amploare ale orașului și oferă spațiu pentru repetiții pentru formațiile artistice. Derularea evenimentelor este facilitată, în prezent, de *Cortul de evenimente* realizat printr-un proiect implementat de Asociația GAL Banat-Vest.

Biblioteca Orășenească „Mihai Eminescu” deține un bogat fond de carte, în limbile română, maghiară și germană, fond care poate fi, în mare parte, consultat direct la raft, găzduiește activități deja consacrate (cenacluri literare, întâlniri cu scriitori, lansări de carte), dar și proiecte educative moderne, implicându-se activ în cultivarea apetitului pentru lectură și cultură al populației locale.

Cele 3 muzee, la care se adaugă o colecție personală, prin colecțiile lor inedite, evenimentele variate - aniversări comemorative, simpozioane, expoziții etc. - completează în mod fericit oferta culturală a orașului și contribuie la sporirea atractivității lui.

Un prim element de potențial turistic natural este reprezentat de *bălțile Jimboliei*, situate pe șoseaua ce duce înspre Comloșu Mare. Suprafața lor generoasă le recomandă pentru amenajări viitoare. În prezent, sunt valorificate pentru pescuit sportiv și ieșiri la iarbă verde, fiind lipsite de amenajări în acest sens. La acestea se adaugă apele geotermale valorificate în cadrul Ștrandului termal.

Infrastructura turistică include două hoteluri și o pensiune agro-turistică, totalizând 30 de locuri de cazare. Unitățile de cazare corespund standardelor actuale de confort, dotare și servicii. Indicatorii circulației turistice relevă o evoluție fluctuantă, conjuncturală a numărului de turiști și înnoptări, dar o tendință pozitivă de creștere a duratei medii a sejurului (de la 3,05 zile la 5,51 zile).

Infrastructura de restaurație este satisfăcătoare - incluzând pe lângă restaurantele unităților de cazare, alte trei restaurante și o pizzerie.

Infrastructura de agrement este limitată, fiind reprezentată de ștrandul termal, piscina și lacul pentru pescuit sportiv amenajat în incinta pensiunii agroturistice Eden RV, respectiv de mai multe terenuri de sport.

11. Administrație

Administrația publică a orașului Jimbolia se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Structura organizatorică a administrației publice locale reprezintă formalizarea și repartizarea misiunilor și funcțiilor între diferite subsansamble (Servicii, Copartimente, structuri funcționale, etc.) definite cu această ocazie, precum și relațiile stabilite între subsansamblele în cauză.

Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul de specialitate al primarului, constituie structura funcțională a *Primăriei*, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

În orașul Jimbolia, administrația publică este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu completările și modificările ulterioare, și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local al orașului Jimbolia, privind aprobarea organigramei și numărului de posturi ale aparatului propriu de specialitate.

Structura organizatorică a aparatului administrativ local este corespunzătoare dimensiunii orașului și problemelor cu care acesta se confruntă. Organigrama Primăriei Jimbolia relevă existența a 6 servicii, pe domenii de activitate sau pe domenii transversale, din care două servicii au mai multe compartimente, prin care se gestionează toate problemele urbane corespunzătoare nivelului local de competențe administrative.

Pe lângă acestea, sub autoritatea Consiliului local și a Primăriei Jimbolia își desfășoară activitatea și alte instituții și servicii publice cu personalitate juridică, al căror scop este să rezolve problemele specifice ale comunității locale.

Pentru a consulta și informa cetățenii privind deciziile autorităților locale, privind activitățile care animă viața orașului Jimbolia, pentru a face față nevoilor complexe ale administrației locale și multiplelor solicitări ale locuitorilor Jimboliei, au fost implementate soluții administrative verificate, astfel încât relația Primăriei cu cetățeanul să fie ameliorată și să crească calitatea serviciilor prestate. Au fost introduse, astfel, mai multe sisteme informatice de evidență a populației, de circulație și gestionare a documentelor, precum și de contact permanent cu populația, care au făcut să scadă durata de procesare a solicitărilor populației și să poată fi preluate în timp util reacțiile comunității la deciziile cele mai importante ale primăriei și ale consiliului local. Dintre acestea, amintim mijloacele digitale și audio-vizuale de informare a cetățenilor și de interacțiune cu aceștia (pagina web a orașului Jimbolia, panourile electronice de informare de la sediul Primăriei și din centrul orașului, televiziunea locală Jimbolia, serviciul de plată online a impozitelor și taxelor, serviciul de permanență la telefon), sistemul intern optimizat de management al documentelor, etc.

Vitalitatea socio-economică a orașului Jimbolia este ilustrată și de bugetul administrat de autoritatea locală. Acesta este alimentat din taxele și impozitele locale, care constituie partea cea mai însemnată a *bugetului local*, reflectând prosperitatea populației și forța agenților economici implantați în fiecare

localitate, la care se adaugă prelevările de la bugetul de stat și fondurile europene atrase. Bugetul local este completat de *bugetul împrumuturilor interne și externe*, precum și de *bugetul instituțiilor publice finanțate din venituri proprii* (fără subvenții din bugetul local), împreună alcătuind *bugetul consolidat* al unității administrativ-teritoriale.

Din acest punct de vedere, orașul Jimbolia este al patrulea centru urban din județul Timiș, gestionând un buget consolidat în creștere, care însumează 23,3 mil. lei în 2015. Printr-o gestionare eficientă, responsabilă și inteligentă, aceste fonduri permit implementarea unui anumit număr de proiecte de dezvoltare, inclusiv asigurarea finanțării complementare pentru atragerea de fonduri europene. Pot fi, astfel, obținute rezultate notabile în dezvoltarea economică, infrastructurală, urbanistică și socio-culturală a Jimboliei, pot fi îndeplinite obiectivele de etapă privind conservarea capitalului de mediu, valorificarea capitalului uman, respectiv optimizarea amenajării teritoriului și rezolvarea unora din problemele sociale cu care se confruntă orașul.

Pentru exercitarea rolului de polarizare și coordonare pentru circa 10 unități administrative din vestul județului Timiș, orașul Jimbolia a promovat cooperarea cu autoritățile comunelor învecinate, fondând sau aderând la un număr de 5 structuri asociative zonale, din care una transfrontalieră, cu scopul coordonării opțiunilor de dezvoltare social-economică și de amenajare a teritoriului, pentru creșterea performanței sociale și a calității vieții populației locale.